

In de kijker

Uit de kennisbank: klokkentorenmuseum

Gepubliceerd op 21/06/2021

Foto: Sint-Martinusbasiliek. Beeld via [facebook.com/basiliekhalle](https://www.facebook.com/basiliekhalle).

De kennisbank van ETWIE bestaat intussen zeven jaar. Ze bevat maar liefst 1620 fiches over mensen en organisaties - 'actoren' - die bezig zijn met technisch, wetenschappelijk of industrieel erfgoed. Dan zie je soms door het bos de bomen niet meer. Daarom laten we elke maand iemand in de kennisbank duiken, om er vervolgens één onderwerp uit te plukken en dit in de kijker te zetten.

Deze maand kiest Pieter Lernout, hoofdbibliothecaris aan de UHasselt, zijn favoriete thema: het [Klokkentorenmuseum in Halle](#).

Het verhaal van Pieter Lernout

"Een duik in de kennisbank van ETWIE bleek al snel een duik in mijn eigen verleden. Maar liefst twaalf jaar lang zat ik op de schoolbanken van het toenmalige Onze-Lieve-Vrouwecollege in Halle, vanwaar heel wat lokalen en gangen een onbelemmerd zicht boden op de Sint-Martinusbasiliek, een prachtige parel van Brabantse hooggotiek uit de 14e-15e eeuw.

De klokkentoren liet elk (half)uur van zich horen en loodste ons als een trouwe metgezel steevast doorheen de schooldag. Als onze gedachten wel eens afdwaalden naar een duur bevochten voetbalzege tijdens de middagpauze, dat onbereikbare meisje in het naburige Heilig-Hartinstituut of die tegenvallende toets fysica, maakte een blik uit het raam op dit

eeuwenoude gebouw meteen duidelijk hoe relatief onze alledaagse beslommingen wel waren.

De basiliek is er, in de 25 jaar dat ik niet langer "onder de kerktoren" woon, bovendien geweldig op vooruit gegaan. Jarenlang werd er stevig gerestaureerd om dit prachtige erfgoedmonument in al haar schoonheid te herstellen."

Foto: De Sint-Martinusbasiliek in Halle. © Tim Debroyer, CC BY SA 4.0

"De talloze gotische ornamenten van de buitenarchitectuur zijn zonder meer geweldig, maar ook het interieur is van een grote schoonheid. De basiliek bevat tal van kunstwerken, van een unieke geelkoperen doopvont uit 1446 (een beauty qua kopersmeedwerk) over een rijk gevulde schatkamer (met monstransen van Lodewijk XI en Hendrik VIII) tot een geweldig albasten renaissance-retabel van Jan Mone uit 1533 (een geschenk van Karel V).

Verder heb je natuurlijk ook nog het extra pigment (no pun intended) van de 'Zwarte Madonna'. Dankzij dit miraculeuze mariabeeldje blijkt Halle terug op een meer dan 700 jaar oude bedevaarttraditie. Hoewel er een logische natuurkundige verklaring voor het zwart beslagen Mariabeeld is, klinkt de legende zoveel mooier. Tijdens de belegering van de stad in 1489 door de manschappen van Filips van Kleef gedroeg Maria zich als een heldin: ze stond tussen de strijders bovenop de stadswallen en ving alle afgevuurde kanonkogels in haar schoot op, waarbij de kruiddampen haar handen en gezicht zwart kleurden. Achteraan in de kerk, in een getraliede nis, zijn de 32 resterende kanonballen van die beschieting nog steeds te bezichtigen.

Ik eindig met een terugkeer naar het begin van mijn verhaal: de klokken en de beiaard van de Sint-Martinusbasiliek die ik vanop de speelplaats of vanuit het openstaande klasraam talloze malen per dag mocht aanhoren. Een bezoek aan het Klokkentorenmuseum, ondergebracht in de 71 meter hoge toren van de basiliek, heeft voor mij dan ook onvermijdelijk een nostalgisch karakter.

Op zich is het geen 'spectaculair' museum: het omvat enkele oude klokken en afgietsels van klokken, een beiaardklavier, een torenuurwerk en een oude beiaardtrommel. Maar in combinatie met het panoramische uitzicht op Halle, op de Zennevallei en op de skyline van Brussel, nauwelijks 15 kilometer verder, loont het meer dan de moeite. Bovendien zijn het museum en de toren slechts af en toe toegankelijk, waardoor elk bezoek meteen een uniek en geprivilegieerd karakter krijgt."